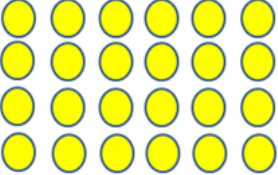
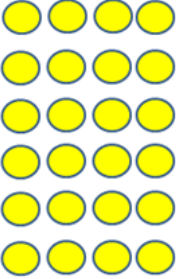

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

Teirmean	Eisimpleirean	Mìneachaidhean																																																																																																																																																																																																								
<p>Ceàrnag 100</p>	<div data-bbox="488 422 949 754"> <table border="1"> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr> <tr><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>31</td><td>32</td><td>33</td><td>34</td><td>35</td><td>36</td><td>37</td><td>38</td><td>39</td><td>40</td></tr> <tr><td>41</td><td>42</td><td>43</td><td>44</td><td>45</td><td>46</td><td>47</td><td>48</td><td>49</td><td>50</td></tr> <tr><td>51</td><td>52</td><td>53</td><td>54</td><td>55</td><td>56</td><td>57</td><td>58</td><td>59</td><td>60</td></tr> <tr><td>61</td><td>62</td><td>63</td><td>64</td><td>65</td><td>66</td><td>67</td><td>68</td><td>69</td><td>70</td></tr> <tr><td>71</td><td>72</td><td>73</td><td>74</td><td>75</td><td>76</td><td>77</td><td>78</td><td>79</td><td>80</td></tr> <tr><td>81</td><td>82</td><td>83</td><td>84</td><td>85</td><td>86</td><td>87</td><td>88</td><td>89</td><td>90</td></tr> <tr><td>91</td><td>92</td><td>93</td><td>94</td><td>95</td><td>96</td><td>97</td><td>98</td><td>99</td><td>100</td></tr> </table> </div> <p data-bbox="557 762 1016 815">Gorm = cunntadh ann an iomadan de 5 – sealltainn gu bheil iomadan de 5 uile a’ crìochnachadh ann an 0 no 5.</p> <p data-bbox="557 820 978 842">Dearg = òrdugh de chur-ris 10 (le sreathan dìreach)</p> <p data-bbox="488 847 999 900">Chan eil an seo ach 2 eisimpleir, gheibhear mòran a bharrachd phàtranan sa chliath seo.</p> <div data-bbox="459 904 1023 1270"> <table border="1"> <tr><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td>31</td><td>32</td><td>33</td><td>34</td><td>35</td><td>36</td><td>37</td><td>38</td><td>39</td></tr> <tr><td>40</td><td>41</td><td>42</td><td>43</td><td>44</td><td>45</td><td>46</td><td>47</td><td>48</td><td>49</td></tr> <tr><td>50</td><td>51</td><td>52</td><td>53</td><td>54</td><td>55</td><td>56</td><td>57</td><td>58</td><td>59</td></tr> <tr><td>60</td><td>61</td><td>62</td><td>63</td><td>64</td><td>65</td><td>66</td><td>67</td><td>68</td><td>69</td></tr> <tr><td>70</td><td>71</td><td>72</td><td>73</td><td>74</td><td>75</td><td>76</td><td>77</td><td>78</td><td>79</td></tr> <tr><td>80</td><td>81</td><td>82</td><td>83</td><td>84</td><td>85</td><td>86</td><td>87</td><td>88</td><td>89</td></tr> <tr><td>90</td><td>91</td><td>92</td><td>93</td><td>94</td><td>95</td><td>96</td><td>97</td><td>98</td><td>99</td></tr> </table> </div> <p data-bbox="591 1270 898 1292">Gorm = cunntadh ann an 10an bho 0</p> <p data-bbox="591 1297 799 1319">Dearg = clàr uireadan 11</p> <p data-bbox="591 1324 792 1347">Orains = clàr uireadan 9</p> <p data-bbox="497 1351 1034 1404">Chan eil an sin ach 3 eisimpleirean, gheibhear mòran a bharrachd phàtranan sa chliath seo.</p>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	<p data-bbox="1261 347 1939 370">Ceàrnag a’ sealltainn àireamhan bho 0-99 no 1-100.</p> <p data-bbox="1261 397 2013 491">Air a chleachdadh gus cuideachadh leis na ceithir obrachaidhean – cur-ris, toirt-air-falbh, iomadachadh agus roinneadh.</p> <p data-bbox="1261 518 2018 676">Faodar a chleachdadh cuideachd airson measgachadh de phàtranan agus òrdughan a shealltainn ann an àireamhan, me cunntadh ann an 10an sna sreathan dìreach no am pàtran an lùib cunntadh ann an 5an (iomadan uile a’ crìochnachadh ann an 0 no 5), agus mar sin air adhart.</p>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10																																																																																																																																																																																																	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																																																	
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																	
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																																																																																																																																																																																																	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50																																																																																																																																																																																																	
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60																																																																																																																																																																																																	
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70																																																																																																																																																																																																	
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80																																																																																																																																																																																																	
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90																																																																																																																																																																																																	
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																																																																																																	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19																																																																																																																																																																																																	
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29																																																																																																																																																																																																	
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39																																																																																																																																																																																																	
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49																																																																																																																																																																																																	
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59																																																																																																																																																																																																	
60	61	62	63	64	65	66	67	68	69																																																																																																																																																																																																	
70	71	72	73	74	75	76	77	78	79																																																																																																																																																																																																	
80	81	82	83	84	85	86	87	88	89																																																																																																																																																																																																	
90	91	92	93	94	95	96	97	98	99																																																																																																																																																																																																	

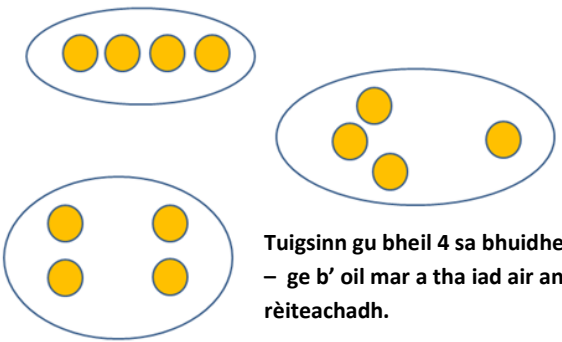
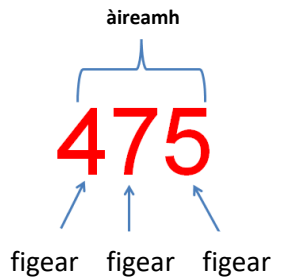
Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

<p>Cur-ris</p>		<p>lomlan barrachd air aon uimhir a lorg, <i>me</i> $14 + 10 = 24$ Tha cur-ris na obrachadh mùiteach do thoirt-air-falbh.</p> <p>me dh'fhaodadh $350 + \blacksquare = 400$ a bhith air fhuasgladh le $400 - \blacksquare = 350$ fhaighneachd.</p>
<p>Algairimean</p>		<p>Tha algairim na mhodh-obrach ceum air cheum air a chleachdadh airson àireamhachadh a choileanadh.</p> <p>Mar eisimpleir:</p> $\begin{array}{r} 24 \\ \times 7 \\ \hline 168 \end{array}$ <p style="text-align: center;">no $6) 918$</p>
<p><u>Rianan</u></p>	<p>Arraidhean</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>$4 \times 6 = 24$ (4 sreathan de 6)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>$6 \times 4 = 24$ (6 sreathan de 4)</p> </div> </div>	<p>Air an cleachdadh airson uireadan agus pàtranan a chomharrachadh gus tuairmsean luath a dhèanamh, <i>me</i> 2 shreath de 5 dotagan air an aithneachadh mar 10.</p> <p>Air an cleachdadh airson ceistean iomadachaidh obrachadh a-mach no a sgrùdadh, <i>me</i> faodaidh 24 a shealltainn mar 4 sreathan de 6 no 6 sreathan de 4.</p>

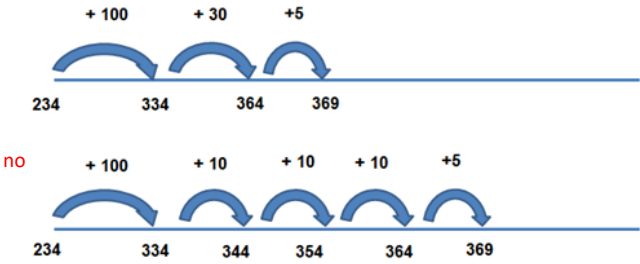
Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

<p><u>Lagh co-cheangailteach</u></p>		<p>Chan eil e gu diofar ciamar a chuireas tu na h-àireamhan ann am buidhnean nuair a thu a' cur-ris no ag iomadachadh. <i>me. $(6 + 3) + 4 = 6 + (3 + 4)$ no $(2 \times 4) \times 3 = 2 \times (4 \times 3)$</i></p>
<p><u>Àireamh àrdail no 'Ardaileachd'</u></p>		<p>An àireamh air a thoirt don uimhir iomlan de nithean ann an seata. <i>me. bha 14 neach anns an talla – is e 14 an àireamh àrdail</i></p>
<p><u>Lagh co-iomlaideach</u></p>		<p>Faodaidh àireamhan an suapadh mun cuairt (taobh a-staigh obrachadh a-mach) nuair a thathar a' cur-ris agus ag iomadachadh, agus fhathast am freagairt ceart fhaotainn. <i>me. tha $4 + 3$ co-ionann ri $3 + 4$, $4 \times 8 = 8 \times 4$</i></p>
<p>Àireamh cheangailte</p>		<p>Àireamh shlàn a ghabhas a roinneadh co-ionann le àireamhan seach 1 no i fhèin. <i>me. gabhaidh 9 a roinneadh co-ionann le 3 (a thuilleadh air 1 agus 9), mar sin tha 9 na àireamh cheangailte.</i></p>
<p>Àireamh leantainneach</p>		<p>Àireamhan ri taobh a chèile ann an òrdugh àireamhach. <i>me.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 agus 6 • 4.2 agus 4.3

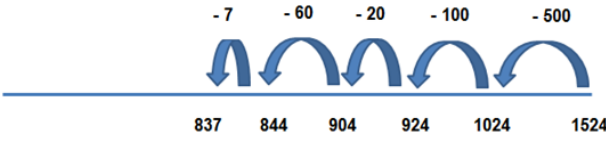
Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

<p>Glèidhteachas air àireamh</p>	<p style="text-align: center;">Àireamh glèidhteachais</p> <p style="text-align: center;">Tuigsinn gu bheil 4 sa bhuidheann – ge b' oil mar a tha iad air an rèiteachadh.</p>	<p>Tuigsinn nach eil uiread seata ag atharrachadh mar thoradh air mar a tha iad air an rèiteachadh.</p> <p><i>me. ann am buidheann no ann an sreath = an aon uimhir.</i></p>
<p>Figear</p>	<p style="text-align: center;">àireamh</p> <p style="text-align: center;">figear figear figear</p>	<p>Na samhlaidhean a chleachdar airson figearan a dhèanamh (àireamhan). Is iad 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 agus 9 na deich figearan air an cleachdadh san t-siostam àireamhan againn.</p> <p><i>me. tha an àireamh 153 air a dhèanamh suas de 3 figearan ("1", "5" agus "3").</i></p>
<p><u>Lagh an Sgaoilidh</u></p>	<p>$3 \times 2 + 3 \times 4 = 3 \times (2+4)$</p>	<p>Tha iomadachadh air àireamh le buidheann de dh'àireamhan air an cur-ris, co-ionann ri iomadachadh gach aon fa leth.</p> <p><i>me. tha 3 lotaichean de (2+4) co-ionann ri 3 lotaichean de 2 agus 3 lotaichean de 4.</i></p>

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

<p>Roinneadh</p>		<p>Is e roinneadh am pròiseas a chleachdar airson uiread no seata de nithean a roinn.</p> <p><i>Mar eisimpleir, tha roinn air 30 dearc eadar 5nar chloinne a' toirt 6 dearc do gach pàiste.</i></p> $30 \div 5 = 6$ <p>Tha roinneadh na obrachadh mùiteach do dh'iomadachadh me</p> <p><i>Dh'fhaodadh 100 air a roinneadh le 10 a bhith air a fhreagairt le $10 \times \square = 100$ fhaighneachd.</i></p>
<p>Fìrinnean dùbailte</p>		<p>Air an cleachdadh gus fìrinnean cur-ris ionnsachadh agus ath-ghairm gu luath.</p> <p><i>me. tha 4 dùbailte 8, 5 dùbailte 10, 6 dùbailte 12, agus mar sin air adhart.</i></p>
<p>Loidhne àireamhan fhalamh</p>	<p style="text-align: center;">234 + 135</p> <p>no</p> <p>Seo dà eisimpleir de dhòigh a dh'fhaodar a chleachdadh airson an àireamhachadh fhuasgladh, ach tha dòighean eile ann.</p>	<p>Loidhne àireamhan air am faodar àireamh tòiseachaidh sam bith a chleachdadh airson àireamh a chur-ris no thoirt-air-falbh, ann an ceumannan leis a bheil an neach-ionnsachaidh cofhurtail.</p> <p>Faic an dealbh an seo airson faighinn a-mach mar a ghabhas 234 cur-ris 135 a bhith air a bhriseadh sìos ann an ceumannan gus an àireamhachadh a dhèanamh nas fhasa a làimhseachadh.</p> <p>Tha eisimpleir eile de cheist toirt-air-falbh air a shealltainn.</p> <p>Gabhaidh iad cuideachd an cleachdadh airson iomadachadh agus roinneadh.</p>

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

	<p>1524 - 687</p> <p>Seo eisimpleir de dhòigh a dh'fhaodar a chleachdadh airson an àireamhachadh fhuasgladh, ach tha dòighean eile ann.</p>																	
<p>Àireamh chothromach</p>		<p>Àireamh a ghabhas a roinneadh co-ionann le 2 <i>me 0, 2, 4, 16, 28 is eile.</i></p>																
<p>Algairim Sgrìobhte Foirmeil</p>	<table border="1" data-bbox="459 758 817 981"> <tr> <td></td> <td>H</td> <td>T</td> <td>Aonadan/ Aon-an</td> </tr> <tr> <td></td> <td>4</td> <td>6</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>3</td> <td>3</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td></td> <td>7</td> <td>9</td> <td>6</td> </tr> </table> <p>Algairim cur-ris foirmeil simplidh eisimpleir 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cur-ris na h-aonadan (aon-an) an toiseach • Cur-ris na deichean • Cur-ris na ceudan 		H	T	Aonadan/ Aon-an		4	6	5	+	3	3	1		7	9	6	<p>Modh sgrìobhte àbhaisteach airson ceistean fhuasgladh anns a bheil cur-ris, toirt-air-falbh, iomadachadh agus roinneadh.</p> <p>Cha bu chòir iad seo a chur an aithne gus a bheil luchd-ionnsachaidh misneachail gu leòr air measgachadh de cheistean obrachadh a-mach nan ceann.</p> <p>Faodaidh iad a bhith aithnichte cuideachd mar 'algairim sgrìobhte àbhaisteach'.</p> <p>Seo eisimpleirean de dh'algairimean sgrìobhte foirmeil airson cur-ris agus toirt-air-falbh.</p>
	H	T	Aonadan/ Aon-an															
	4	6	5															
+	3	3	1															
	7	9	6															

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

	Th	H	T	Aonadan/ Aon-an
		4	6	8
+		6 ₁	7 ₁	3
	1	1	4	1

Algairim cur-ris foirmeil simplidh eisimpleir 2

- Cur-ris na h-aonadan (aon-an) an toiseach. $8 + 3 = 11$, mar sin feumaidh tu an 10 a chur don cholbh dheichean agus an aon/aonad a chumail ann an colbh nan aonadan/aon-an.
- Cur-ris na deichean. $60 + 70 + 10 = 140$, mar sin feumaidh tu an 1 cheud a chur don cholbh cheudan agus na 4 deichean a chumail ann an colbh nan deichean (40 sgrìobhte mar 4 oir tha fios againn gur e 4 deichean a th' ann oir tha e ann an colbh nan deichean).
- Cur-ris na ceudan. $400 + 600 + 100 = 1100$, mar sin feumaidh tu 1 mhìle a chur don cholbh mhiltean agus an 1 cheud a chumail ann an colbh nan ceudan (100 sgrìobhte mar 1 oir tha fios againn gur e 1 cheud a th' ann oir tha e ann an colbh nan ceudan).

	H	T	Aonadan/ Aon-an
	6	8	5
-	4	2	3
	2	6	2

Algairim toirt-air-falbh foirmeil simplidh eisimpleir 1:

- Thoir-air-falbh na h-aonadan (aon-an) an toiseach.
- Thoir-air-falbh na deichean.
- Thoir-air-falbh na ceudan.

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

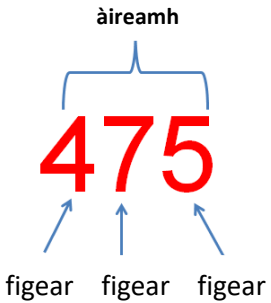
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Th</th> <th style="text-align: center;">H</th> <th style="text-align: center;">T</th> <th style="text-align: center;">Aonadan/ Aon-an</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">~~4~~³</td> <td style="text-align: center;">14</td> <td style="text-align: center;">~~6~~⁵</td> <td style="text-align: center;">18</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> </tbody> </table> <p>Algairim foirmeil àbhaisteach nas toinnte, eisimpleir 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thoir air falbh na h-aonadan/aon-an. Chan urrainn 8 – 9 a bhith dèante ann an algairim foirmeil sgrìobhte gun fheum air 10 iomlaid airson 10 aonadan/aon-an. • Tha 1 deich air iomlaid bho cholbh nan deichean gu 10 aonadan, an uair sin ga thoirt do cholbh nan aonadan/aon-an. Tha seo a-nis a’ dèanamh colbh nan aonadan/aon-an 18 – 9 = 9. Tha 5 deichean (50) a-nis ann an colbh nan deichean. • Thoir air falbh na deichean. • Thoir air falbh na ceudan. Chan urrainn 400 – 600 a bhith dèante ann an algairim foirmeil sgrìobhte gun fheum air 1 mhìle iomlaid airson 10 ceudan. • Tha 1 mhìle air iomlaid bho cholbh nam mìltean gu 10 ceudan, an uair sin ga thoirt do cholbh nan ceudan. Tha seo a-nis a’ dèanamh colbh nan ceudan mar 1400 – 600 = 800. Tha 3 mìle (3000) a-nis ann an colbh nam mìltean. • Thoir air falbh colbh nam mìltean. 	Th	H	T	Aonadan/ Aon-an	~~4~~ ³	14	~~6~~ ⁵	18	2	6	5	9	1	8	0	9	
Th	H	T	Aonadan/ Aon-an															
~~4~~ ³	14	~~6~~ ⁵	18															
2	6	5	9															
1	8	0	9															
<p>Foirmlean</p>		<p>Is e seòrsa speisealta de cho-aontar a tha’ ann am foirmle a tha a’ nochdadh na dàimh eadar diofar chaochladairean. Is e cleachdadh air foirmle an dòigh as èifeachdaiche air ceistean fhuasgladh a tha a’ coimeasadh diofar sheataichean de chaochladairean.</p> <p><i>me. farsaingeachd ceart-cheàrnaich = fad x leud</i></p> <p><i>Tomhas-lìonaidh ciùbaid = l x b x h</i></p>																
<p>Iontaidsearan</p>		<p>Is e àireamhan slàn a th’ ann an iontaidsearan, ach tha iad cuideachd a’ gabhail a-steach àireamhan àicheil agus neoni,</p> <p><i>me. -2, -1, 0, 1, 2</i></p>																
<p>Sùbailteachd inntinneil</p>		<p>Comas air ceistean fhuasgladh gu h-inntinneil le luaths, èifeachdas, agus mionaideachd ann am measgachadh de</p>																

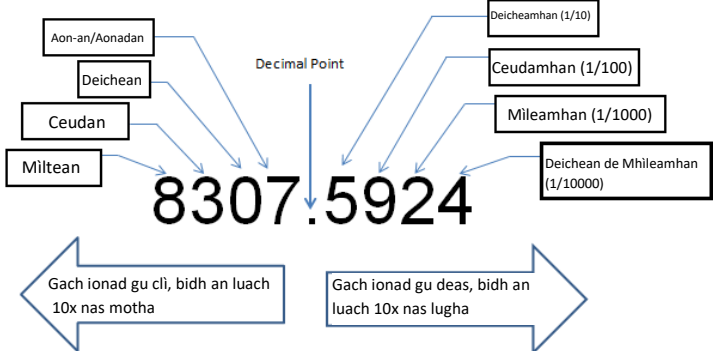
Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

		dhòighean. Tha ath-ghairm air àireamh de fhìrinnean cudromach ann a bhith comasach air obrachadh a-mach gu luath, mar a th' ann an criomagan inntinneil (sgriobhadh àireamhan gus cuideachadh leis an àireamhachadh a leantainn gun algairim sgrìobhte a chleachdadh). Tha an dòigh roghnaichte glè thrì air a thaghadh gus a bheil an neach-ionnsachaidh misneachail gu leòr ann an comharrachadh na dòigh as èifeachdaiche.
Modaileadh		Gineadh òrdugh àireamhan a' cleachdadh pàtran fiosaigeach no dealbhach agus ag obrachadh a-mach a' cho-aontair a tha an t-òrdugh a' riochdachadh. Tha foirmlean gan cleachdadh airson fiosrachadh a lorg mu dheidhinn nan nithean ann an suidheachadh sam bith san òrdugh.
Iomadachadh		Gus toradh barrachd na aon uimhir a lorg <i>me.</i> 4×3 (<i>lorg 4 lotaichean de 3</i>). Tha iomadachadh na obrachadh mùiteach do roinneadh <i>me.</i> <i>Dh'fhaodadh</i> $10 \times \blacksquare = 60$ a bhith air a fhreagairt le $60 \div \blacksquare = 10$ fhaighneachd.
Dùblaichean faisg		Tha na fìrinnean sin gan ionnsachadh aon uair 's gu bheil 'fìrinnean dùbailte' air an ionnsachadh. <i>me.</i> Gus $8 + 7$ a fhreagairt gu luath, faodaidh an neach-ionnsachaidh 8 dùbailte ath-ghairm mar 16, an uair sin toirt-air-falbh 1 no ath-ghairm 7 dùbailte mar 14 agus cur-ris 1.
Àireamhan àicheil		Àireamhan a tha nas lugha na neoni. <i>Me -1, -2, -3, is eile.</i>
<u>Bannan àireamhan</u>		Na diofar phàidhrichean àireamhan a tha a' dèanamh suas an aon àireamh, <i>me is iad na bannan àireamhan airson 10:</i>

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

		<p>$1+9, 2+8, 3+7, 4+6$ agus $5+5$.</p> <p>Tha luchd-ionnsachaidh a' feuchainn ris na firinnean sin ionnsachadh gus an cuideachadh le àireamhachadh luath nan ceann.</p>
Figear	 <p style="text-align: center;">àireamh</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">475</p> <p style="text-align: center;">figear figear figear</p>	<p>Samhla a tha a' riochdachadh àireamh. Tha figearan a' dèanamh suas àireamhan.</p> <p><i>me is e àireamhan a th' ann an 3, 49 agus dhà-dheug uile.</i></p>
Àireamh chòrr		<p>Àireamh nach gabh a roinneadh co-ionann le 2 me 1,3,5,7, is eile.</p>
Co-fhreagairt aon ri aon		<p>Ann an cunntadh, feumaidh gach nì a bhith air a chunntadh dìreach aon uair agus mar a tha ainm na h-àireimh air a chomharrachadh.</p>
Òrdugh obrachaidhean		<p>Òrdugh suidhichte de dh'obrachaidhean air a chleachdadh taobh a-staigh àireamhachadh a dh'fheumas barrachd na aon obrachadh, <i>me + agus x</i>.</p> <p>Tha cleachdadh air siostaman leasachaidh cuimhne leithid BODMAS, BIDMAS agus BOMDAS air an cleachdadh tric nuair a thathar a' co-dhùnadh air òrdugh obrachaidhean.</p> <p>BODMAS = Camagan an toiseach, òrdughan an uair sin (me cumhachdan is freumhan), roinneadh agus iomadachadh, an uair sin cur-ris agus toirt-air-falbh.</p> <p>BIDMAS = Camagan an toiseach, indeacsan an uair sin,</p>

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

		<p>roinneadh is iomadachadh agus an uair sin cur-ris is toirt-air-falbh.</p> <p>BOMDAS = Camagan Iomadachadh Roinneadh Cur-ris Toirt-air-falbh.</p>
Àireamh òrdail		Dèanamh iomradh air suidheachadh taobh a-staigh seata òrdaichte, <i>me ciad, dàrna, treas (tritheimh), ceathramh, is eile</i>
Pàirteachadh		<p>Àireamh a sgoltadh ann an grunn phàirtean, <i>me faodaidh 10 a bhith 6 + 4, 5 + 5, is eile. Faodaidh iad a bhith aithnichte cuideachd mar 'sgeulachdan àireamhan' no 'bannan àireamhan'.</i></p> <p>Gus àireamh a sgoltadh ann am pàirtean <i>me aig a' Chiad Ìre faodaidh 38 a phàirteachadh ann an 30 + 8 no 19 + 19, no aig Dàrna Ìre faodaidh 17 x 17 a phàirteachadh ann an 17 x 10 agus 17 x 7.</i></p>
Luach Àite		<p>Tuigsinn nach eil neoni co-ionann ri uimhir sam bith.</p> <p>Mar a tha àireamh air a dèanamh suas agus a dàimh ri àireamhan eile. Is e àite gach figear no gach aon de na figearan a tha a' dèanamh diofar air luach na h-àireimh shlàin <i>me. 324 – tha 2 co-ionann ri 20 ach ann an 234, tha 2 co-ionann ri 200.</i></p> <p>Mar a tha àireamh air a dèanamh suas agus a dàimh ri àireamhan eile. Is e àite gach figear no gach aon de na figearan a tha a' dèanamh diofar air luach na h-àireimh shlàin agus bloighean deiceach, <i>me. aig an Dàrna Ìre tha 10.05 nas lugha na 10.50.</i></p>
Toradh		Toraidhean iomadachaidh 2 àireamh no barrachd còmhla (ann an iomadachadh a-mhàin) <i>me. is e 10 toradh 5 x 2.</i>

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

Àireamhan fìor		Na puingeann uile air loidhne àireamhan fìor fhada, <i>me bloighean, bloighean deicheach, freumhan, π, is eile..</i>
Còrr		An uimhir “an còrr” an dèidh àireamhachadh roinnidh a chrìochnachadh. <i>me. bhiodh 23 air a roinneadh le 5 aig 4 còrr 3.</i>
Ath Chur-ris		Cur-ris na h-àireimh cheudna uair às dèidh uair gus am freagairt do cheist iomadachaidh a lorg. <i>me. $4 \times 3 = 4$ lotaichean de $3 = 3 + 3 + 3$</i>
Ath Thoir-air-falbh		Toirt-air-falbh na h-àireimh cheudna uair às dèidh uair gus am freagairt do cheist roinnidh a lorg. <i>me. faodaidh $20 \div 5 = 5$ a thoirt-air-falbh bho 20 ceithir tursan gus am bi am freagairt 4.</i>
Figearan brìgheil		Leis an àireamh 368249, is e 3 am figear as brìgheile, oir tha e ag innse dhuinn gu bheil an àireamh 3 cheud mìle agus rudeigin. Tha e a’ leantainn gur e 6 an ath fhigear as brìgheile, agus mar sin air adhart. Leis an àireamh 0.0000058763, is e 5 am figear as brìgheile oir tha e ag innse dhuinn gu bheil an àireamh 5 mhilleannamhan agus rudeigin. Is e 8 an ath fhigear as brìgheile, agus mar sin air adhart.
Geàrr-aithneachadh		Ag aithneachadh uiread gun a chunntadh, dìreach le fhaicinn. <i>me. a’ faicinn 3 dotagan air cairt mar 3 no 6 air disinn gun an cunntadh fa leth.</i>
Toirt-air-falbh		An diofar eadar dà uimhir no an còrr a lorg, <i>me ’s e 5 an diofar eadar 12 agus 7 oir tha $12 - 7 = 5$.</i>

Àireamhan agus pròiseasan àireamhan

		<p>Tha toirt-air-falbh mùiteach do chur-ris, me Dh'fhaodadh $300 - \square = 230$ fhuasgladh le $230 + \square = 300$ fhaighneachd.</p>
Sùim		<p>Toradh cur-ris 2 àireamh no barrachd (ann an cur-ris a-mhàin). me Is e sùim $5, 4$ agus $2 = 11$.</p>
Àireamhan slàn		<p>Àireamh sam bith bho neoni, me $0, 1, 2, 3$ (chan eil àireamhan àicheil de bhloighean ann).</p>